

Určování torzních úhlů - Peptidy

C9531 - Seminář k přednášce Strukturní biochemie

Viktor Bartošík, 484477@mail.muni.cz

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity

27. září 2023

Peptidy

skládají se z α -L-aminokyselin, které jsou spojeny peptidovou vazbou v řetězce - polypeptidy

vzájemná kombinovatelnost a "stavebnicové" uspořádání umožňují nespočet funkcí

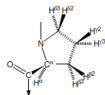
konformaci určují **torzní úhly**

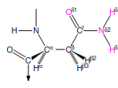
Obrázek: Streptavidin v komplexu s biotinem, 14.18 kDa, PDBcode:2rtg

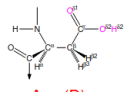
Gly (G)

Pro (P)

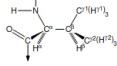
Asn (N)

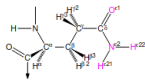
Asp (D)

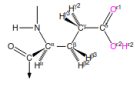
Ala (A)

Val (V)

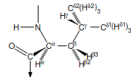
Gln (Q)

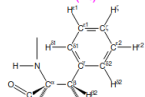
Glu (E)

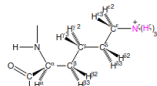
Ser (S)

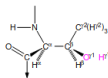
Leu (L)

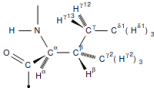
Phe (F)

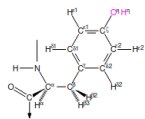
Lys (K)

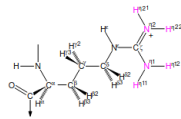
Thr (T)

Ile (I)

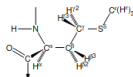
Tyr (Y)

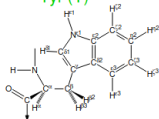
Arg (R)

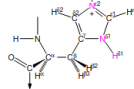
Cys (C)

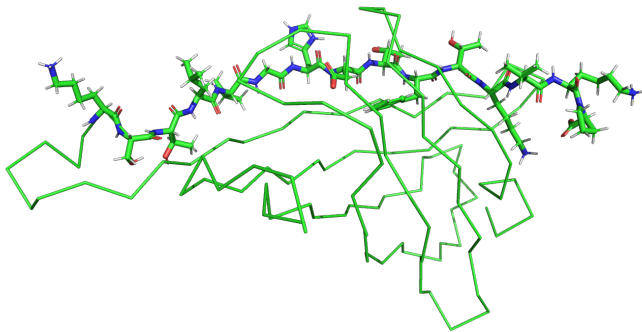
Met (M)

Trp (W)

His (H)

Obrázek: Monomer streptavidinu, PDBcode:2rtg - vizualizace C-terminálního β -listu se zvýrazněnými aminokyselinami.

V pořadí od N-konce: Lys, Ser, Thr, Leu, Val, Gly, His, Asp, Thr, Phe, Thr, Lys, Val, Lys, Pro

Torzni úhly

páteř × postranní řetězec

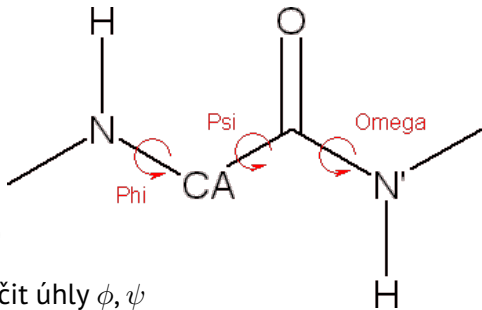
v páteři 3 torzní úhly: ϕ , ψ , ω

peptidová vazba má částečně dvojný charakter

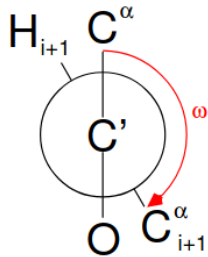
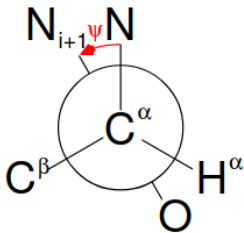
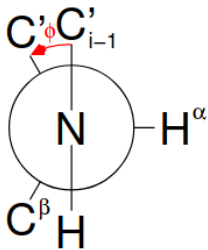
úhel ω (peptidové vazby)
nabývá hodnot 180° a vzácně 0

pro určení konformace stačí určit úhly ϕ , ψ

zobrazení pomocí Newmanovy projekce

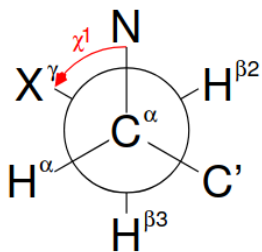

Torzni úhly ϕ , ψ , a ω v páteři

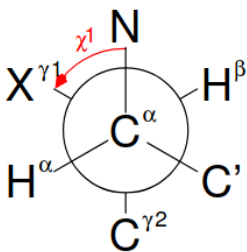

Torzni úhel χ^1 v postranním řetězci

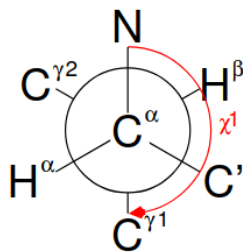
většina aminokyselin

threonin, isoleucin

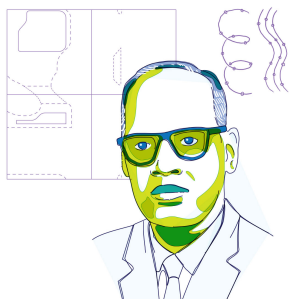
valin

Ramachandranův diagram

G. N. Ramachandran byl indický fyzik, zabývající RTG-krytalografií a optickými vlastnostmi krystalů

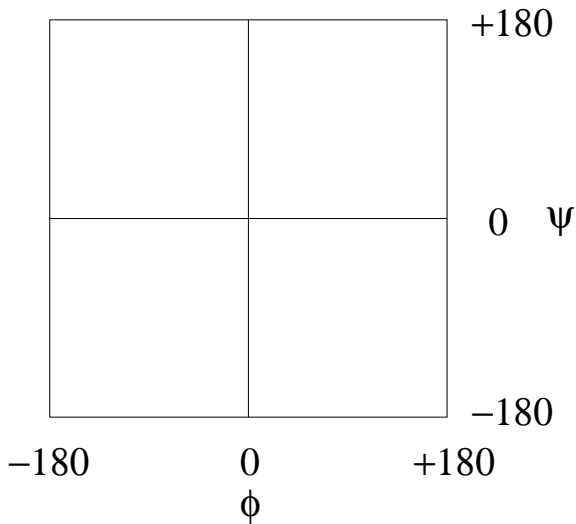
Jako první popsal tri-helikální strukturu kolagenu (1955) a zasloužil se o používání Ramachandranova diagramu pro zobrazování torzních úhlů v proteinech (1962/1963)

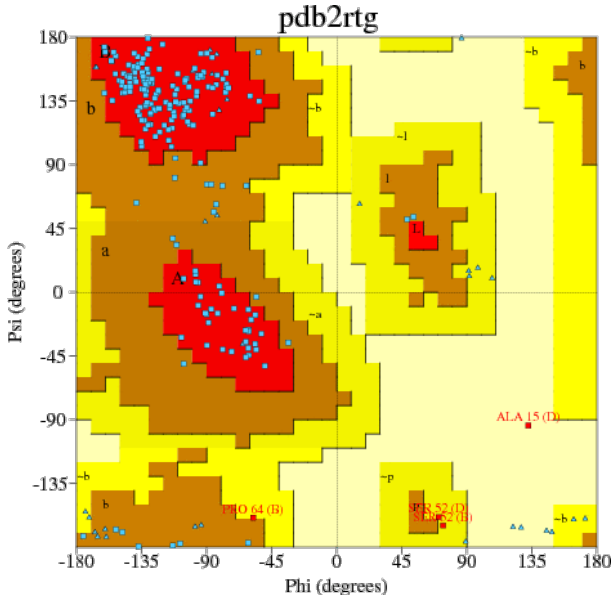

Obrázek: Gopalamudram Narayanan Ramachandran

Ramachandranův diagram

Obrázek: Ramachandranův diagram zobrazující torzní úhly reziduí monomeru streptavidinu, PDB ID: 2rtg. Červené oblasti jsou typické pro β -list (vlevo nahoře), α -helix (vlevo uprostřed) a levotočivou β -smyčku (vpravo)

Modely k procvičování

<https://web.ncbr.muni.cz/~lzidek/C9531/practice/>

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**